

Kunst via het web

Steeds meer kunstkopers slaan hun slag online. De digitale galerie is namelijk altijd open en de collecties zijn eindeloos. Zo werkt het.

Door Elsbeth Grievink

Browseren door kunstwerken van kunstenaars over heel de wereld. Op uw dooie gemak wat achtergrondinformatie zoeken. Een online-expo bekijken. Onbespied prijzen vergelijken. Net zolang tot er een kunstwerk uit springt – een zeefdruk, een schilderij, een ets, een sculptuur – dat u niet meer loslaat. Kwestie van in uw digitale winkelwagentje slepen en wachten tot het ingelijst en wel thuisbezorgd wordt. Dat is kunst kopen in 2017. Althans, voor veel jonge kunstkopers. De ‘echte’ galleries en beurzen blijven, maar steeds meer kunstliefhebbers doen hun aankopen online. Volgens een onderzoek van verzekeraar Hiscox over 2016 gaat het om een groei van 24 procent, goed voor een bedrag van 26 biljoen dollar. ‘De kunstwereld was lang erg ontoegankelijk, maar internet heeft haar opengebroken’, zegt Rebecca Wilson, hoofdcurator van Saatchi Art, de grootste onlinegalerie die er is. ‘Je kunt in Londen zitten en kunstenaars ontdekken uit Zuid-Korea, Duitsland, Hongarije, Japan en Amerika. Dat is geweldig.’ Zij en twee Nederlandse experts vertellen over de voor- en nadelen van online kunst kopen. →

1.

Wat maakt online kunst kopen zo aantrekkelijk?
Sanne Staps, oprichter van FRAEMd: ‘Als je op zoek bent naar iets moois kun je een galerie binnenstappen. De kans dat je er slaagt, is alleen niet zo groot, want er hangt slechts een selectie werken van een paar kunstenaars. Bovendien vinden veel mensen een galerie met zo’n galeriehouder met wie ze moeten praten best intimiderend. Een beurs dan liever? Moet maar net in je drukke agenda passen. Online shoppen kan altijd en overal, anoniem! Een paar eenvoudige zoektermen brengen je zo naar het medium, de kunstenaar, de afmetingen en de prijs van je voorkeur.’

Rebecca Wilson: ‘De meeste galleries hangen geen prijskaartjes bij de werken, zodat je ernaar moet vragen. Bij Saatchi geven we bezoekers juist zoveel informatie als we kunnen, zodat ze een weloverwogen beslissing kunnen nemen.’

2.

Wat zijn de nadelen?
Wilson: ‘Een kunstwerk online bekijken of het fysiek ervaren is natuurlijk niet hetzelfde. We doen veel om dat gat tussen de online- en offline-ervaring te dichten. Met onze app, bijvoorbeeld, waarmee je een kunstwerk in een foto van jouw huiskamer kunt slepen.’
Staps: ‘FRAEMd werkt met een soortgelijke feature. Je kunt

een foto uploaden van je kale wand en daar een kunstwerk in plaatsen, om te zien hoe het staat. Daarnaast starten we bij FRAEMd binnenkort met filmpjes van alle werken. Online vergis je je gemakkelijker in het formaat van een werk. Let daarom dus goed op de afmetingen. Vraag of je het werk een paar dagen op zicht kunt krijgen. Of controleer of er een goede return policy is, voor als het tegenvalt.’

3.

Moet je een kunstwerk per se in het echt zien?
‘Eigenlijk wel’, zegt galeriehouder Lennart Booij. Zelf koopt hij regelmatig kunst via het web, maar hij vindt het een groot nadeel dat je het werk niet kunt inspecteren. ‘Niet alleen om het op beschadigingen of echtheid te controleren, maar ook om de volledige

impact van het werk te kunnen beoordelen. De onlinekunstmarkt is erg image-georiënteerd. Kunstkopers willen in één oogopslag betoverd worden, anders scrollen ze door. Er zijn echter mensen van Picasso waarin je pas als je erbovenop staat verhaallijnen ontdekt die het werk diepgang geven. Dat zijn details die

in het visuele geweld van internet over het hoofd worden gezien.’
Wilson beaamt dat het ene werk zich beter leent voor online (ver)kopen dan het andere: ‘Conceptueel werk komt online misschien niet tot z’n recht. Martin Creed’s *The Lights Going on and off* bijvoorbeeld, kun je maar beter in het echt zien.’

‘Kunstkopers willen in één oogopslag betoverd worden, anders scrollen ze door. Details zien ze over het hoofd’

BEELD: ISTOCK / FD STUDIO

wonen

4.

Kun je invloed uitoefenen op de prijs?
‘Dat verschilt. Soms is de prijs een gegeven, soms is er ruimte voor onderhandelen’, zegt Wilson. ‘Op Saatchi kun je een bod uitbrengen op een werk, waarna je direct met de kunstenaar zelf in onderhandeling gaat.’
Houdt u van de adrenaline die bij het onderhandelen vrijkomt? Meld u dan aan bij een onlineveilinghuis als Catawiki. De veiling start en eindigt op een van tevoren bepaald moment, en in de tussentijd kunt u via een mobiele app in de gaten houden wat er gebeurt. En indien nodig kunt u vlak voor sluitingstijd een genadeklap uitdelen.

Ons expertpanel

De Britse **Rebecca Wilson** is hoofdcurator van de online-galerie *Saatchiart.com*.

Kunsthistoricus **Lennart Booij** heeft een eigen galerie, *Lennart Booij Fine Art and Rare Items* (*booij-arts.com*), en adviseert *Het Stedelijk* in Amsterdam over het tonen van design.

Ondernemer **Sanne Staps** richtte samen met Floor Serto *FRAEMd.com* op.

‘Veel mensen vinden een galerie, met zo’n galeriehouder met wie ze moeten praten, intimiderend’

Digitale galeries

**Op zoek naar iets moois?
Check deze sites.**

Fraemd.com: platform waar gerenommeerde Nederlandse galeries werk aanbieden. Werkt net als Tinder: een swipe naar links betekent nee, een swipe naar rechts ja.

Publichouseofart.com: biedt kunst voor iedereen, in vier prijscategorieën. Tijdens het shoppen kun je chatten met een medewerker.

Welikeart.nl: biedt betaalbaar, want in kleine oplages geproduceerd, werk aan van gerenommeerde kunstenaars.

Pattymorgan.net: online kunstplatform waar onafhankelijke kunstenaars zelf hun werk uploaden en te koop zetten.

Vangoghle.com: browsen door een selectie designobjecten, sieraden, antiek en kunst.

Saatchiart.com: met 65.000 kunstenaars uit 100 landen de grootste webgalerie ter wereld. Desgewenst draagt een 'online art advisor' suggesties aan.

Catawiki: veilingssite voor kostbaar tweedehands.

5.

Zijn er risico's?

Booij: 'Weet waar je verhaal kunt halen als je niet tevreden bent. Is de aanbieder een galerie die je ook op PAN of Tefaf kunt vinden? Dan zit het wel goed. Maar heb je te maken met een particulier of iemand die zich in een ver buitenland bevindt? Wees dan alert. Zoek uit hoelang iemand al actief is op internet en hoe anderen hem raten. Zelf kocht ik eens keramiek van Picasso op eBay, en toen bleek dat ik met een oplichter te maken had. Gelukkig betaalde ik via PayPal, dat het geld pas vrijmaakt wanneer je tevreden bent met je aankoop. Dat heeft me gered; ik kreeg mijn geld terug.'

Gemak dient de mens: kunst online bestellen, vervolgens thuis laten bezorgen en ophangen.

6.

Hoe zit het met inlijsten en vervoer?

Staps: 'Op veel sites kun je meteen een lijst bij het werk bestellen, zodat ze je aankoop helemaal kant-en-klaar bij je thuis afleveren. Thuisbezorging zit meestal ook in de prijs, maar als het werk uit het buitenland moet komen, kunnen er extra kosten bij komen, die flink kunnen oplopen.'

Ook Booij waarschuwt voor 'verborgen kosten'. 'Houd, behalve met

transportkosten, ook rekening met invoerrechten, met volgrecht (als de kunstenaar nog leeft of minder dan vijftig jaar geleden is overleden, heeft hij/zij, of hebben de erven, recht op een vergoeding indien het werk wordt doorverkocht, red.) en, bij veilingen, met zogeheten opgeld. Er zijn Amerikaanse veilingen waar je wel 27 procent opgeld betaalt. Verdiep je dus altijd in de verkoopvoorwaarden.'

'Heb je te maken met een particulier of iemand die zich in een ver buitenland bevindt? Wees dan alert'

7.

Nog tips voor de startende kunstverzamelaar?

'Combineer het online shoppen met het offline-beursbezoek', raadt Booij aan. 'Ga het web op om te leren en oriënteren, maar doe de uiteindelijke trans-

actie op de beurs.' Wilson draait het om: 'Bezoek veel shows, lees kunstmagazines, bekijk zoveel kunst als je kunt om je kunst oog te ontwikkelen. Dat geeft zekerheid bij het shoppen op het web.' □